

**ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΑΠΟΦΟΙΤΩΝ Β΄ ΚΥΚΛΟΥ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ**

**ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΗΡΙΩΝ
ΗΜΕΡΗΤΗ 13 ΙΟΥΝΙΟΥ 2002
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1.

Πρωταγωνιστικό ρόλο στο κείμενο διαδραματίζει Λωξάντρα. Είναι η οικοδέσποινα, εκείνη που τηρεί ευλαβικά τα έθιμα, κρατά τις παραδόσεις και στηρίζει τους συνδαιτυμόνες υλικά και ηθικά. Αυτό φαίνεται στο εξής σημείο του κειμένου: « Η Λωξάντρα πήρε μια βούκα ψωμί, το έκοψε με το χέρι της στα τρία και τίναξε το κομμάτι πάνω στο τραπέζι».

Επίσης είναι το άτομο εκείνο που εμπνέει το σεβασμό και το θαυμασμό «για στα χέρια σου Λωξάντρα μου» και την τιμούν, όταν τηρώντας το έθιμο στο τέλος επικαλείται τον Αβραάμ, τον Ισαάκ και τον Ιακώβ και όλοι της φιλούν το χέρι.

A2.

Τα Χριστούγεννα αποτελούν για κάθε χριστιανό μια εορτή υψίστης πνευματικής σημασίας. Γι' αυτό και εορτάζονται οικογενειακά και όσο γίνεται μεγαλοπρεπώς. Στο συγκεκριμένο απόσπασμα η οικογένεια της Λωξάντρας γιορτάζει τα Χριστούγεννα με δαψίλεια. Ο Ταρνανάς εργάζεται σερβίζοντας τα φαγητά στους συνδαιτυμόνες και τελεί χρέη οινοχόου. Η Λουγγρού ασθμαίνει και ο Κοτκατίνος κάνει πρόποση, ενώ οι συνδαιτυμόνες θα μοιραστούν και τον ψπνο στο ίδιο σπίτι. Η ατμόσφαιρα είναι χαρούμενη, συναισθήματα περιβάλλουν όσους συμμετέχουν στη γιορτή.

B1.

Τα χωρία στα οποία εντοπίζεται περιγραφή είναι:

1^η §: «Η μεγάλη πράσινη πήλινη σόμπα . . .δε φαίνονταν απ' τους πολλούς μεζέδες»

2^η §: « Το καρυδένιο μπουφεδάκι, . . .Σωστό κέρας της Αμάθειας.

3^η §: «Έγινε σιωπή. Στο τραπέζι είχε μπει . . .βουνοπλαγές και πύργοι παραμυθένιοι.»

B2.

α.

νους	μυαλό / σκέψη
συζήτηση	συνομιλία / κουβέντα
περίεργο	παράξενο / μυστήριο / αλλόκοτο
λαλιά	ομιλία / λόγος / φωνή
μεγάλη	τεράστια / πελώρια.

β.

- Ο κύριος όγκος της διαδήλωσης έχει φτάσει ήδη μπροστά στη Βουλή.
- Οι πίστοι παρακολουθούσαν με κατάνυξη την ακολουθία των Παθών.
- Ο βαθυστόγαστος λόγος του εξέπληξε τους πάντες.
- Δεν μόρφεσαν να συλλάβουν το βαθύτερο νόημα αυτής της ιστορίας.
- Ο πεθερός του γαμπρού έκανε μια πρόποση προς τιμήν των νεόνυμφων.

Γ.

Το κείμενο αποτελεί μια περιγραφή ενός χριστουγεννιάτικου γεύματος στο σπίτι της Λωξάντρας. Η ατμόσφαιρα είναι εορταστική και κατανυκτική και τα άτομα που συμμετέχουν συνδέονται συγγενικά μεταξύ τους. Το τραπέζι είναι κατάμεστο από εδέσματα φτιαγμένα από την οικοδέσποινα Λωξάντρα. Η νύφη της, Καμίλλη, βρίσκεται συνεχώς υπό την επίβλεψη της Λωξάντρας, όπως και ο εγγονός της. Η επιθυμία της να φάει η νύφη της, την οδηγεί σ' ένα χιουμοριστικό ξέσπασμα συμπεριφοράς. Η Καμίλλη αμήχανη την ευχαριστεί, ενώ η παρέα συνεχίζει την κουβέντα ευδιάθετη, όταν σε λίγο καταφθάνει στην τραπεζαρία ο Ταρνανάς με τη γαλοπούλα. Το γεύμα συνεχίζει και τελειώνει μ' έναν εθιμοτυπικό τρόπο, τον ασπασμό του χεριού της Λωξάντρας.

Δ.

Η καλπάζουσα επικράτηση της ομοιομορφίας στον τρόπο ζωής των ανθρώπων σε παγκόσμιο επίπεδο καθιστά αναγκαία την αναζήτηση εκείνων των στοιχείων της παράδοσης που διαφοροποιούν τα έθνη και τους λαούς μεταξύ τους, χωρίς όμως να αποτρέπουν την επικοινωνία και τη συνεργασία ανάμεσα τους. Όλες οι κατευθύνσεις της οικονομικής, πολιτικής, επιστημονικής, καλλιτεχνικής, θρησκευτικής και γενικότερα ανθρώπινης προσπάθειας εκφράζουν τη ζωή, συνοικοδομούν τον πολιτισμό και αποκρυσταλλώνονται σε πολιτιστικές μορφές που συναποτελούν την παράδοση.

Στην εποχή μας η κυριαρχία του τεχνικού πολιτισμού αναγκάζει σχεδόν τους πολιτισμούς να υιοθετούν όχι μόνο τις τεχνικές παραγωγής και οργάνωσης της κοινωνίας, αλλά και τον πολιτισμό που τις δημιούργησε.

Δε θα' ταν υπερβολή να ισχυριστεί κανείς ότι η διεθνοποιημένη οικονομία λειτουργεί ως όχημα πολιτιστικής διεύθυνσης του πολιτισμού των ισχυρών στον πολιτισμό των οικονομικά ασθενέστερων.

Παράλληλα η παγκοσμιοποίηση έτσι όπως έχει εμφανιστεί στις μέρες μας μοιάζει με μια διαδικασία σταδιακής πολιτιστικής αλλοτρίωσης, αφού οι πολιτισμοί των τεχνολογικά ασθενέστερων λαών δέχονται κραδασμούς από τον κυρίαρχο δυτικό πολιτισμό που είναι ο κύριος εκφραστής της παγκοσμιοποίησης.

Άλλες αιτίες θεωρούνται:

- Η οικογενειακή αγωγή. Οι γονείς ως φορείς κοινωνικοποίησης δε γαλουχούν πια τα παιδιά με παραδοσιακές αξίες.

- Η εκπαίδευση. Οι νέοι δεν ευαισθητοποιούνται μέσα από το περιεχόμενο των σπουδών τους.
- Τα Μ.Μ.Ε. δεν συμβάλλουν στην προώθηση των παραδοσιακών αξιών.
- Η ξενομανία. Οι νέοι στις μέρες μας αφομοιώνουν άκριτα ξένους τρόπους ζωής και έκφρασης.
- Το αστυφιλικό ρεύμα με τη συγκέντρωση στις μεγαλουπόλεις και την εγκατάλειψη των ηθών και εθίμων.
- Η χρεοκοπία των κοινωνικών θεσμών ως αποτέλεσμα της σύγχρονης δομής της καταναλωτικής κοινωνίας. Ο υλικός ευδαιμονισμός δεν αφήνει περιθώρια στα άτομα για μια ζωή παραδοσιακή.
- Ορισμένοι ψευδοδιανοούμενοι είναι ανίκανοι να παρουσιάσουν έργο ουσιαστικό και καταφεύγουν στην αμφισβήτηση παραδοσιακών αξιών και αρχών.

Η παράδοση έχει ιδιαίτερη σημασία για όλους τους λαούς. Ειδικά, όμως, για τον ελληνικό λαό, με τη μακραίωνη και πολυτάραχη ιστορία του, η παράδοση οφείλει να γίνει ένα κύριο σημείο αναφοράς. Για να αμυνθούμε στις παράλογες διεκδικήσεις των γειτονικών μας λαών, στις βλέψεις και τις εθνικιστικές τους εξάρσεις, χρειάζεται κάθε πολίτης χωριστά, αλλά και η πολιτεία, να δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα σε όλες τις ζωντανές αξίες, όπως αυτές έχουν καταγραφεί μέσα στην παράδοση.

Είναι αναγκαία αυτή η βαρύτητα, διότι η παράδοση:

- Συσπειρώνει το λαό και τον τονώνει ηθικά: του προσφέρει ηθικό έρεισμα και την αισιοδοξία να αντιμετωπίσει με θέρος και τόλμη κάθε επιβολή των εχθρών. Προσφέρει την αυτογνωσία και την εθνική αυτοσυνειδησία στο άτομο.
- Ως συντελεστής ηθικής ενίσχυσης και αυτογνωσίας, η παράδοση μπορεί να γίνει μια συμφιλωτική στάση ζωής που δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την ειρηνική συνύπαρξη όχι μόνο των ίδιων των μελών του έθνους, αλλά και όλων των εθνών. Γι' αυτούς τους λόγους χρειάζεται:
 1. Ν' αντιμετωπίζουν την παράδοση με περισσότερο σεβασμό η οικογένεια, το σχολείο, αλλά και κάθε φορέας εκπαίδευσης και διαπαιδαγώγησης καθώς και η πολιτεία.
 2. Να προωθήσει η παιδεία με ανθρωπιστική κατεύθυνση τις διαχρονικές αξίες της παράδοσης, ενισχύοντας έτσι και την εθνική ταυτότητα του λαού μας.
 3. Να προσφέρει στο λαό η πνευματική ηγεσία του τόπου όλες εκείνες τις ζωντανές μνήμες της ιστορίας του, που θα τον βοηθήσουν ηθικά.
 4. Να απεμπλακούν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης από την άγονη ξενομανία, το μιμητισμό ή τη στείρα προγονοπληξία, που συχνά διαπεί.